

ІНФОРМАЦІЯ

про стан виконання у 2024 році Угоди між Департаментом освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації та комітетом Одеської обласної організації Профспілки працівників освіти і науки України на 2021-2025 роки
(Доповідач - голова Одеської обласної організації Профспілки працівників освіти і науки України Любов Корнійчук)

Угода між Департаментом освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації та комітетом Одеської обласної організації Профспілки працівників освіти і науки України на 2021-2025 роки (далі - Угода) є нормативним актом соціального партнерства, відповідно до якого регулюються трудові відносини, соціально-економічні питання, пільги й гарантії, що стосуються працівників та здобувачів освіти.

Стан виконання Угоди проаналізовано у закладах і установах освіти 83 територіальних громад, 10 закладах вищої, 3 фахової передвищої та 5 професійно-технічної освіти, де діють первинні профспілкові організації галузевої Профспілки.

Протягом 2014 року Департамент освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації (далі - Департамент) та комітет Одеської обласної організації Профспілки працівників освіти і науки України (далі - комітет) вживали заходів для виконання своїх зобов'язань за Угодою.

З метою створення умов для стабільної та ефективної роботи закладів освіти, дотримання прав працівників освіти, попередження правопорушень та підвищення правової освіти в підвідомчі організації комітетом протягом року спрямовано 30 нормативних актів: 1 закон, 19 постанов та 6 розпоряджень КМУ, 4 накази МОНУ; а також 5 роз'яснень ЦК Профспілки, 2 коментарі Федерації профспілок України до окремих статей законів, 2 роз'яснення Міністерства освіти, по 1 роз'ясненню Міністерства охорони здоров'я, Мінекономіки, Держпраці.

Фахівцями виконавчого апарату комітету підготовлено і надіслано в заклади освіти в електронному форматі 28 інформаційних бюлетенів з роз'ясненнями чинного законодавства, надано 89 роз'яснень керівникам підвідомчих організацій за запитами працівників, засновників та роботодавців; за усними та письмовими зверненнями проконсультовано 252 працівники.

Комітет оперативно реагував на дії органів державної влади та місцевого самоврядування, які спричиняли зниження соціального захисту працівників чи порушення їхніх прав. Направлені листи-звернення:

- Прем'єр-міністру України та голові Комітету з питань освіти, науки та інновацій про скасування рішення Кабінету Міністрів України про реорганізацію Одеського державного екологічного університету;

- Міністру освіти і науки України щодо дострокового припиненням контракту з ректором Одеського національного технологічного університету;

- 8 депутатам Верховної Ради України від Одещини про визнання на законодавчому рівні державним боргом сум заробітної плати, які педагогічні та науково-педагогічні працівники недоотримують в результаті невиконання ст. 61 Закону України «Про освіту» та можливість виплати боргу шляхом його реструктуризації після закінчення війни. Аналогічне звернення направлено голові та депутатам Одеської обласної ради;

- Голові Верховної Ради України щодо передбачення в Державному бюджеті України на 2025 рік видатків освітньої субвенції у обсязі не менше 322,0 млрд. грн, забезпечення Зналежного фінансування заробітної плати педагогічних, науково-педагогічних та інших працівників освіти;

- в міські, селищні та сільські територіальні громади Одеської області направлено спільний лист Департаменту освіти і науки Одеської ОДА та комітету Одеської ОО ППОУ щодо спрямування в повному обсязі коштів освітньої субвенції за 2024 рік та залишків коштів освітньої субвенції 2023 року на виплату надбавок за престижність педагогічної праці, винагороди за сумлінну працю, надання матеріальної допомоги тощо;

- Прем'єр-міністру України щодо внесення змін та доповнень до постанови КМУ від 08.11.2024 № 1286 «Деякі питання оплати праці педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти» щодо встановлення доплати за роботу в особливих умовах педагогічним працівникам закладів дошкільної, позашкільної, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти та інших закладів і установ освіти, педагогічним, науково-педагогічним працівникам, які здійснюють освітній процес у закладах вищої освіти та неврахування даної доплати до МЗП;

- звернення до голови та членів постійної комісії Одеської обласної ради з питань освіти, науки, молодіжної політики, спорту, культури та туризму обласної ради щодо підтримання вимог Профспілки працівників освіти і науки України та внесення змін та доповнень до постанови КМУ від 08.11.2024 року №1286 «Деякі питання оплати праці педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти» в частині встановлення доплати за особливі умови праці всім педагогічним та науково-педагогічним працівникам закладів освіти.

Для інформування спільчан та суспільство про проблеми освітян використовували ЗМІ та соціальні мережі, зокрема: радіо «Суспільне. Одеса», телеканал «7 канал», ютуб, фейсбук тощо.

З метою представництва інтересів та забезпечення трудових та соціально-економічних прав працівників освіти голова обласної організації, заступники голови, працівники комітету зустрічалися з керівниками органів місцевого самоврядування, зокрема: мером міста Чорноморська, головою Захарівської селищної ради; керівниками органів управління освітою: Арцизької, Балтської, Татарбунарської, Чорноморської міських рад, Ширяївської, Суворовської селищних рад, Шабівської, Мологівської, Саф'янівської сільських рад; з головним бухгалтером та начальником відділу кадрів Національного університету «Одеська юридична академія», директором Березівського вищого професійного училища Національного університету «Одеська політехніка».

Нагальні питання соціального захисту освітян постійно обговорюються на систематичних зустрічах голови обласної організації з директором Департаменту.

Негативні наслідки для науково-педагогічних працівників у разі підписання закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки наукової роботи в закладах вищої освіти» (реєстр. № 9600) були озвучені головою обласної організації Профспілки на засіданні Ради ректорів закладів вищої освіти Одеського регіону, на якому обговорювали звернення до Президента України щодо повернення на доопрацювання даного закону, поданого йому на підпис у червні. Наразі закон не підписаний.

Комітетом здійснювався громадський контроль за своєчасною і в повному обсязі виплатою заробітної плати, в тому числі за період відпусток, встановленням обов'язкових доплат і надбавок.

Розглянуто на президії комітету питання:

- Про роботу профспілкових органів Захарівської селищної організації Профспілки щодо здійснення контролю за дотриманням законодавства про працю в закладах освіти в умовах воєнного стану;

- Про роботу профспілкового комітету Первинної профспілкової організації Національного університету «Одеська юридична академія» щодо забезпечення соціально-економічних прав та інтересів працівників і студентів в умовах воєнного стану.

Протягом року проводили моніторинг стану дотримання законодавства і положень обласної Угоди у сфері оплати праці та вживали заходи за фактами виявлених порушень. Спільно з Департаментом постійно аналізували залишки освітньої субвенції по територіальних громадах області, особливу увагу звертали на ті громади, де залишки щомісяця збільшувалися.

Оплата праці здійснювалась своєчасно в усіх закладах освіти, але були затримки виплати зі спецфондів матеріальної допомоги на оздоровлення науково-педагогічним працівникам у деяких закладах вищої освіти.

Аналіз моніторингів з оплати праці свідчить, що в переважній більшості закладів освіти у 2024 році не виконували положення обласної Угоди щодо виплати надбавки за престижність педагогічної праці у розмірі не менше 20 %. Зокрема, у максимальному розмірі 30% надбавку виплачували всім педагогічним працівникам лише у 8 територіальних громадах, у 21 ТГ - в розмірі 20-30%, від 5 до 20% - у 42 ТГ, у мінімальному розмірі 5% - у 9 ТГ.

Виплати надбавки за престижність педагогічної праці у розмірі 20% здійснювали в 7 закладах вищої, фахової передвищої освіти, в інших від 5% до 20%. У Національному університеті «Одеська політехніка», Одеському національному технологічному університеті, КЗ «Білгород-Дністровський педагогічний фаховий коледж» у розмірі лише 5% посадового окладу.

З початку 2025 року ситуація з престижністю дещо покращилась, але не скрізь. Станом на 01.03.2025 року надбавка за престижність педагогічної праці в мінімальному розмірі 5% виплачується всім педагогічним працівникам у 8 громадах (Ананьївська, Березівська, Бородінська, Захарівська, Миколаївська, Овідіопольська, Слобідська, Тарутинська); педагогічним працівникам ЗДО у 8 громадах (Ізмаїльська, Кілійська, Куяльницька, Лиманська сільська, Мологівська, Стрюківська, Тузлівська, Ширяївська); педагогічним працівникам ЗЗСО в Коноплянській ТГ; педпрацівникам ЗЗСО, крім НУШ, у Кілійській та Чорноморській міській ТГ. Ще у 20 ТГ та 3 ЗПТО – 10-15%.

Матеріальне стимулювання творчої праці педагогічного новаторства педагогічних і науково-педагогічних працівників у формі надання надбавок, премій за науково-дослідну роботу, раціональну й ефективну організацію праці та високу результативність у навчально-виховній роботі, створення позитивного іміджу та ділової репутації закладів освіти, впровадження сучасних форм та методів навчання, підготовку до акредитації, до ювілеїв надавали у всіх закладах вищої, фахової передвищої та професійно-технічної освіти в розмірах 10-200%, крім КЗ «Білгород-Дністровський педагогічний фаховий коледж».

У 34 територіальних громадах керівникам методоб'єднань, кращим педагогічним працівникам, які підготували переможців олімпіад, конкурсів, Малої академії наук, спортивних змагань, переможцям конкурсів «Кращий педагогічний працівник», «Учитель року-2024», «Вихователь року», «Творчий учитель», «Педагогічна надія», ювілярам, за підготовку до нового навчального року тощо виплачували премії в розмірах від 10 до 180% посадового окладу, встановлювали надбавки і доплати.

Надбавки за складність і напруженість, за виконання особливо важливої роботи в розмірі до 50 % встановлювали керівникам та їх заступникам, бухгалтерам, завгоспам, економістам, інженерам, секретарям, медсестрам, бібліотекарям, водіям, іншим працівникам в 52 територіальних громадах.

Варто звернути увагу, що з 1 січня 2025 року запроваджена ще одна доплата для педагогічних працівників – за несприятливі умови праці, яка є обов'язковою для ЗЗСО та їхніх структурних підрозділів, а також відповідно до рекомендації КМУ, за рішенням органів місцевого самоврядування, може встановлюватися для педпрацівників усіх інших закладів освіти. Станом на початок березня рішення про доплати педпрацівникам ЗДО, ЗПО уже прийняли місцеві ради 19 громад: Ананьївська, Андрієво-Іванівська, Великоплосківська, Визирська, Долинська, Коноплянська, Красносільська, Лиманська селищна, Нерубайська, Новоборисівська, Новокальчевська, Одеська (всім працівникам освіти), Окнянська, Розквітівська, Степанівська, Тарутинська, Теплицька, Цебриківська, Ясківська. В 6 громадах (Доброславська, Затишанська, Курісовська, Фонтанська, Чорноморська міська, Чорноморська селищна) доплата за несприятливі умови праці планується в квітні-травні. В Усатівській ТГ працівникам ЗДО провадиться доплата за складність і напруженість в розмірі 20%, в Маяківській ТГ виплачують щомісячні премії.

Грошову винагороду за сумлінну працю та зразкове виконання службових обов'язків у розмірі посадового окладу отримали всі педагогічні працівники закладів ЗЗСО, ЗДО, ЗПО в 70 ТГ та 14 закладів вищої, фахової передвищої та професійно-технічної освіти; в розмірі від 30% до 100% - в 13 територіальних громадах, в розмірі 15-100% в НУ «Одеська політехніка». Не отримали грошову винагороду педагогічні працівники Одеської державної академії будівництва та архітектури, ДНЗ «Одеське вище професійне училище автомобільного транспорту», ДНЗ «Одеський професійний ліцей сфери послуг ПНПУ».

Матеріальну допомогу на оздоровлення відповідно до постанови КМУ №1298 від 30.08.2002 р. всім непедагогічним працівникам виплачували в 59 територіальних громадах, в Ізмаїльській ТГ надавали лише медсестрам та бібліотекарям, Куяльницькій ТГ- бухгалтерам, спеціалістам, секретарю, фахівцю з державних закупівель, слюсарю-сантехніку, прибиральниці службових приміщень, Ренійській ТГ- медсестрам, бібліотекарям, завгоспам та секретарям, Саф'янівській ТГ- бібліотекарям та медичним сестрам, Південноукраїнському національному педагогічному університеті ім. К. Д. Ушинського - бібліотекарю.

В розмірі посадового окладу матеріальну допомогу виплачували всім працівникам в КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради», Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку, КЗ «Одеський педагогічний фаховий коледж», ДНЗ «Одеський професійний ліцей сфери послуг ПНПУ», ДПТ НЗ «Одеський професійний ліцей технологій та

дизайну», в інших закладах вищої, фахової передвищої та професійно-технічної освіти надавали у розмірі до посадового окладу.

Протягом 2024 року відповідно до колективних договорів 390 працівників ЗВО та ЗФПО отримали матеріальну допомогу для вирішення соціально-побутових питань згідно із заявами на загальну суму 6437,59 тис. грн (в середньому 16,5 тис. грн на особу).

Комітет спільно з Департаментом освіти і науки ОДА, Одеською академією неперервної освіти, Радою ректорів Одеського регіону проводили заходи, спрямовані на підвищення професійної майстерності педагогічних та науково-педагогічних працівників. Це конкурс «Учитель року - 2024», конкурс серед молодих учених на здобуття Премії Одеської ОО ППОНУ у 2024 році, VI обласний фестиваль молодих спеціалістів «Педагогічна надія Одещини». Переможці були нагороджені дипломами Департаменту освіти і науки ОДА, преміями та пільговими путівками за рахунок бюджету Одеської обласної організації Профспілки, педагоги отримали сертифікати про підвищення кваліфікації у КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради».

Важливими напрямками та пріоритетами роботи комітету у 2024 році був контроль за створенням безпечних умов праці та навчання під час воєнного стану, проведення роз'яснювальної та консультативної роботи щодо дотримання вимог законодавчих та інших нормативно - правових актів з охорони та безпеки праці.

Уповноважена з охорони праці Одеської ОО ППОНУ спільно з Головним управлінням Держпраці в Одеській області брала участь у роботі комісії з розслідування 6 нещасних випадків, які сталися з працівниками при виконанні трудових обов'язків. За результатами розслідування проводилися наради з керівниками структурних підрозділів, де обговорювали причини та обставини нещасних випадків, надавалися рекомендації щодо їх усунень, а також щодо впровадження заходів для попередження виробничого травматизму.

Працівники виконавчого апарату обласної організації надавали роз'яснення та здійснювали громадський контроль за безкоштовним проходженням медичних та психіатричних оглядів. Безкоштовне проходження медоглядів забезпечено засновниками в 65 територіальних громадах та 7 закладах вищої, фахової передвищої та професійно-технічної освіти, в 2 громадах було оплачено частково, компенсовано у 2 громадах. За власний рахунок проходили медогляди працівники освіти 22 територіальних громад та майже всіх закладів обласного підпорядкування. Вартість медоглядів складала від 101 грн до 1403 грн.

До Дня охорони праці, як важливого соціального проєкту, спрямованого на профілактику виробничого травматизму, через залучення до творчості дітей та їхніх батьків, формування високої культури безпеки праці у суспільстві у рамках всеукраїнського був проведений обласний конкурс дитячого малюнка « Охорона праці очима дітей».

У зв'язку з недостатнім фінансуванням закладів освіти серед проблемних питань, що потребують вирішення, залишаються питання атестації робочих місць за умовами праці і відповідно встановлення доплат та додаткових відпусток; забезпечення спецодягом і спецвзуттям працівників; відсутність у штатних розписах закладів освіти посад спеціалістів з охорони праці, недостатність коштів на облаштування укриттів та встановлення пожежної сигналізації.

З метою підтримки здоров'я працівників Одеською ОО ППОНУ у 2024 році були укладені договори на придбання путівок та організовано на пільгових умовах оздоровлення 139 членів Профспілки та членів їх сімей у санаторіях України, а також безкоштовний сімейний короткотривалий відпочинок 316 членів Профспілки, в т.ч. 115 дітей працівників в дитячому закладі оздоровлення та відпочинку обласної організації Профспілки, на що з бюджету комітету виділено 851,0 тис. грн.

У Центрі соціально-психологічної допомоги, створеного на базі Будинку вчених, протягом серпня-грудня в офлайн-форматі проведено 19 групових консультативно-терапевтичних зустрічей, у яких взяли участь 176 освітян, в тому числі ВПО з Луганської та Донецької областей. Проводились також індивідуальні офлайн- та онлайн-консультації щодо ефективного подолання стресового стану, розуміння, як жити далі, як зберегти своє ментальне здоров'я.

Для задоволення потреб працівників та здобувачів освіти у сфері духовного, культурно-освітнього розвитку:

- видано збірку поезій освітян Одещини «Україна незламна», присвячену освітянам, які захищають Україну зі зброєю в руках та які тримають освітянський фронт;

- для молодих педагогів організована мотивуюча подорож до Авторського О.А. Захаренка лицем Набутівської сільської ради Черкаської області та відвідини музею Тараса Шевченка в м. Каневі;

- для студентського профспілкового активу було придбано 150 квитків до Одеського національного академічного театру опери та балету на виставу «Катерина».

Кошти на культурно-масову, фізкультурно-спортивну та оздоровчу роботу були перераховані роботодавцями первинним профспілковим організаціям лише трьох ЗВО, однієї селищної та однієї районної організації Профспілки на загальну суму 2435,46 тис. грн.

У рамках соціального партнерства засновники та роботодавці на запити профспілкових органів надавали інформацію щодо фінансування галузі, стану виплати заробітної плати і стипендії, інших соціально-економічних питань, сприяли проведенню навчання профспілкових кадрів та активу, організації зустрічей зі спілчанами, брали участь у профспілкових заходах, зокрема у звітно-виборних конференціях територіальних організацій Профспілки, первинних профспілкових організацій ЗВО, ЗФПО, ЗПТО.

Голова Одеської ОО ППОНУ

Любов КОРНІЙЧУК